

{comments off}Je na čase představit Vám další malý lék a to routu zahradní. Pochází pravděpodobně ze Středomoří, domovem je v jižní Evropě. Je to vytrvalý, vždy zelený keřík nebo polokeř. Rostlina vyhání z vytrvalého, dřevnatého oddenku přímou, bohatě větvenou až $\frac{3}{4}$ metru vysokou lodyhu, s listy 2 až 3 zpeřeně dělenými, celokrajnými, dužnatými, žláznatě tečkovanými. Dřevnatá část lodyhy je uvnitř žlutá.

Žluté květy skládají bohaté, vrcholíkovité květenství, složené z vidlanů, jejichž poslední osy přecházejí do vijanů.

Květy jsou čtyř nebo pětičetné. Plodem je čtyř až pětipouzdrá tobolka, otvírající se na vrcholu každého pouzdra skulinkou.

Droga obsahuje až 0,5 % toxické silice a kolem 2 % flavonového derivátu rutinu, který je příbuzný citrinu, označovaného jako vitamín P. Dále zde nacházíme furokumaríny, deriváty lignanu, řadu alkaloidů různého typu, kyselinu jablečnou, hořčiny a třísloviny.

Podle známé Doktríny signatur je zřejmé její působení na žlučník. Má protikřečový účinek při kolikách žlučníku, používá se i při ledvinových kolikách. Má protisklerotický účinek, rozšiřuje cévy a činí je pružné a pevné. Zvyšuje tonus dělohy, proto užívaná při menstruačních problémech. Díky hořčinám zlepšuje trávení, takže má celkový vliv na trávicí systém. Používá se i jako sedativum a taky jako kardiosedativum.

Oblast působení : játra; slezina; nervy; vazy; děloha; krevní oběh; spasmolytický účinek; napjaté vazy a svaly; úprava menstruace. Dále při nervových křečích, neuralgií, poranění, bolesti uší, revmatických bolestí. Nejlepším antidotem při předávkování je *Hydrastis canadensis*, ať už vně nebo vnitřně.

Energie a chuť : Hořká, štiplavá, teplá. Při užití u mužů dojde ke snížení libida ! Vůně čerstvé rostliny pomáhá prý udržet jasnou hlavu ve „ věcech lásky “. Svého nositele chrání ruta – nošená v malém váčku na krku – před vlkodlaky, vampýry a čarodějnicemi.

Ve středověku byla ruta složkou proslaveného „ octa čtyř zlodějů “, sloužící k dezinfekčním omýváním těla v době morových a jiných epidemií. Aplikace čerstvé rostliny je nevhodná, kontakt s ní může přivodit závažné kožní onemocnění s tvorbou puchýřů. Čerstvá bylina nepříjemně zapáchá, což u disponovaných osob může vyvolat nevolnost.

Symbolika : Květy routy jsou vybaveny čtyřmi žlutozelenými korunními plátky, jen některé, zpravidla středové, mají okvětních plátků pět. Podle Paracelsa odpovídá číslo 4 hmotě, kdežto číslo 5 duchu, takže můžeme odvodit, že ruta sjednocuje ducha a hmotu do jediné podstaty. Tím bylina napovídá, že může napomoci v situacích, kdy hmota brutálním způsobem utlačuje v člověku duchovní prvek, kdy je postižený materiálními a společenskými okolnostmi natolik uštván, že se mu na rozvoj ducha nedostává síl. Je to v situacích, kdy společenské „ musím “ stojí proti duchovnímu „ nemohu “. Tito lidé nejsou posléze schopni vůli ovládat duchem, jak je nutné a žádoucí. Na tělesné úrovni pak vyvstávají poruchy jater, žlučníku, vznikají ekzémy či srdeční arytmie a na duševní úrovni dominují úzkosti, depresivní stavy, pocení.

Stauffer:

Tuto silně vonící kořeninu znají lidé už od pradávna a měla mimořádně mnohostranné využití, zvláště jako protijed mnohých rostlinných a zvířecích jedů, na vyhánění červů, jako abortivum, a taky u amenorrhoe atd. V homeopatii je ruta velice oblíbená u astenopie následující po přetížení očí a zejména při léčbě zamlžení čočky a sklivce. Krvácení začínající v děloze, skrytého původu, krvácení dásní. Pocit zmlácení, pohmoždění ve svalech, v kostech, někdy stav ochrnutí. Oči pálí jako oheň, víčka se mykají, zrak je slabý. Revmatické bolesti kloubů zápěstí; zakopávání kvůli slabosti nohou. Mimořádně bolestivé části těla, na kterých leží. Zhoršení v chladu a ve vlhku, a taky v noci při lehu, zlepšení pohybem.

Indikace : venositas, varixy, krvácení, podlitiny, údery, rány, pohmožděnin, vyvrtnutí, na následky hematomu na kostech, gangliony na kloubu zápěstí. Revma, zvláště na kloubu zápěstí, slabost nohy, lumbágo, neuralgie. Astenopie očí jako následek přetížení. Menorrhagie.

Podobné : Rhus – t; Sil; Arn; Phyt.

Phatak :

Všeobecně : Ruta má specifické působení na pojivové tkáně; zejména na vazivo; klouby; chodidla; na zápěstí; na chrupavky; na okostici; na dělohu a kůži. Je hlavním lékem na poranění a pohmoždění kostí; **BOLESTI S POCITEM POHMOŽDĚNÍ, ZÁPALU, DOPROVAZENÉ NEKLIDEM**. Intenzivní bolestivý pocit únavy. Pocit tíhy; jako by tíha tlačila na čelo nemocného, nebo jakoby mu nějaká zátěž spadla na chodidlo nebo na nohu. Má pocit, jakoby měl v určité části těla zátku s tupým koncem, která má drsný povrch, v hlavě, v nosu atd. Paralyzující ztuhlost. Deformace. Tahavě trhající – pálivé bolesti; neuralgie. Revma. Usazeniny nebo uzliny na okostici, na vazivech a kloubech – hlavně na zápěstí – okolo. Pohmožděnin, zlomeniny, následky zdvihání těžkých předmětů. Kulhání po vymknutí. Zlomeniny kostí. Ta část těla, na které leží, se stane citlivější; ještě i v posteli. Velké vyčerpání, slabost a pochybnosti.

Zhoršení : Od přesílení; v případech poranění, po vymknutí. **PO PŘESÍLENÍ OČÍ. CHLAD** - na chladném vzduchu, chladné vlhko; v chladný vítr; vlhkem. **POLOHA VLEŽE**. Když **SEDÍ**. Z nervového přepětí. Když se předkloní. Podobu menses. Ze syrové a nestravitelné potravy. Z přesílení (přepracovanost); z pohybu směřujících dolů a nahoru.

Zlepšení : Když leží na zádech. Teplo. Pohybem. Tření. Škrábání.

Mysl : Pacient je nespokojený sám se sebou i s ostatními, má sklon k pláči. Je podezřívavý; má blud, že ho vždy podvedou. Pomstychtivý. Je hádavý a vždy tvrdí opak.

Hlava : Má pocit jakoby mu zatloukli hřebík do hlavy. Píchavé bolesti; zhoršení četbou.

Oči : Pacientovo oko zrudne od čtení drobného písma, při šití, je horké a bolestivé. Mlhavé vidění. Slzení. Svědění vnějšího koutku oka. Spasmus dolního víčka, který vyvolá slzení.

Ucho : Bolest podobná píchání třískou. Nos : Pocení kůže na nose. Napjatá bolest u kořene

nosu; může doprovázet krvácení z nosu. Ústa : Jazyk je ve stavu křeče, což zabraňuje mluvě.

Žaludek : Náhlá nevolnost při jídle, potom zvrácení. Pálivé, trhavě tahavé bolesti žaludku. Porucha trávení zapříčiněná zdviháním těžkých předmětů. Pacient velice touží po ledově studené vodě. Nevolnost zasahující rektum. Pocit napětí v žaludku; zlepšuje mléko.

Břicho : Nucení na stolicí, ale následuje jenom prolaps konečníku. Prolapsus ani objevující se po předklonu; po porodu, po tvrdé nebo měkké stolici. Nechtěná stolice, když se předkloní. Bolestivý otok sleziny. Rakovina konečníku. Zúžení konečníku.

Močový systém : Močový měchýř je stále napjatý, jakoby byl plný nebo jakoby se hýbal dolů a nahoru. Stále nucení na močení; nemocný sotva ví zadržet moč; a když jí silně zadrží, později už neví močit, což doprovází vážné bolesti.

Ženský genitál : Dráždivý výtok po nepravdělné nebo vynechávající menstruaci.

Dýchání : V případě pocitu tlaku v hrudníku nastupuje nedostatek vzduchu. Po husté žluté expektoraci se objevuje v hrudníku pocit slabosti. V jednom bodě pociťovaná bolest hrudní kosti. Onemocnění následky mechanického poranění hrudníku.

Krk a záda : Dopolodne se objevující slabost a pohmožděná bolest v oblasti ledvin, v bedrech a v dolních končetinách. Pocit chladu podél páteře. Bolest zad; zlepšení, když leží na zádech a tlakem.

Končetiny : Nemocný má pocit, jakoby měl zlomené stehno; zhoršení při vystření nohy. Citlivost vazů. Pacient chodí kmitavě; snadno zakopne. V dlouhých kostech se objevuje hluboká bolest, která nutí nemocného k chůzi. Uzliny na dlaních. Ganglion na zápěstí. Zánět slinných váček. Bolesti kostí v noze, od kterých se nemocný neví pořádně postavit na nohy. Konstrikce vazů na noze; na ruce a v prstech nohy. Zkrácení vazů. Práskání v kloubech; zhoršení při chůzi na volném vzduchu. Ischias; zhoršuje poloha vleže; v noci; zlepšení přes den. Když se chce nemocný postavit na nohy, obě nohy mu vypoví službu; ví se postavit až po několika pokusech. Paralyzující slabost nohy následkem natažení zádočných svalů. Slabost nohy a kolena, když nemocný chodí po schodech nahoru a dolů. Otok kotníku.

Kůže : Při chůzi, při jízdě na koni se snadno odírá kůže; i u dětí. Svědění s exkoriací. Hladké, ploché bradavice; na dlaní. Svědění kůže po požití masa.

Spánek : Nemocný se často budí; má živé, pomatené sny. Zívá, protahuje se a roztahuje paže.

Teplotní systém : Časté, krátce trvající návaly tepla. Hoří mu obličej a kůže.

Komplementární : Calc – p ; Vztahy : Arn.; Phyt.; Ran – s.; Symp.

Dále bych chtěl trochu pouvažovat o tomto léku. Já ve své praxi používal routu při akutních věcech, na následky vymknutí a úrazů, často po Arnice montaně. Bral jsem tento prostředek jako spíše akutní, ale studium tohoto léku mě přesvědčilo o opaku. Myslím si, že routa je více

chronickým lékem a o to více jsem přesvědčen, že je ženským lékem. Příznaky se vyvíjejí pomalu a vznikají chronické problémy, jako následek přetížení, přesílení, prostě nějakou námahou, kdy určitý orgán, část těla je trvale přetížena a toto se opakuje. Jelikož je mi velmi blízká metoda obrazu léku, Routa by v něm vyplnila tuto představu. Jde o starší robustní ženu, která pracuje manuálně, ať už švadlenu nebo tkadlenu. Její každodenní práci jsou namáhány ruce a samozřejmě i oči. V dnešní moderní době tuto představu může naplnit žena pracující u počítače nebo učitelka opravující domácí úkoly a písemky, což dělá roky. Proto si myslím, že routa je lékem staršího věku, kdy se vyvinou příznaky jako následek soustavného přetěžování. Jsou tu všechny symptomy přepracování : vyčerpání a únava. Vzpomeňte si obraz postarších žen, které jsou postiženy revmatismem, mají uzlíky na prstech, ganglion na zápěstí, mají problémy vstát z postele nebo ze židle. A samozřejmě začátek pohybu je zlepšuje, kdysi jsem předepisoval v těchto případech Rhus – t, který je v tomto velmi podobný a má i některé shodné generálie. Routa je samozřejmě i lékem klimakterickým, má afinitu k děloze, působí na zástavy funkce v malé pánvi, návaly krve do hlavy. Má mírné estrogenní působení, což se u žen projeví snížením menstruační tenze a tlumením bolestí. Dále oslabení kosterního systému a větší náchylnost k úrazům mají postarší ženy, většinou po přechodu. Zde se dostávají do obrazu různé uklouznutí, vymknutí i zlomeniny kostí, které se nehojí jako za mlada, takže málem vždy jsou nějaké následky. Vznikají depozita v periosteu, bursy, ztlustělé šlachy, gangliony kolem kloubů a routa má afinitu k zápěstí a kotníku. Potom je tu v mysli výrazný strach ze smrti v horku, při teplotě, který je snad u starších lidí přirozený. Jsou mi známé případy homeopatek, které intuitivně užily routu a u všech byla výrazná reakce, a pro každou tento lék byl přínosem. Myslím tím, že u každé odstranil některý problém, kterým trpěly a možná měl na ně konstituční účinek. Proto si myslím, že je námi homeopaty tento lék dost podceňován, ale to je snad celá skupina tzv. malých léků.